

ÅRSMELDING TROMS HISTORIELAG 2012

Tillitsvalgte. Styret har i 2012 vært:

			Valgperiode
Leder	Elin Myhre	Sørreisa HL	2012
Styremedlem/nestleder	Arnhild Lindholm	Balsfjord HL	2011-2012
Styremedlem/sekr	Inger Heimdal	Bardu HL	2011-2012
Styremedlem/kasserer	Åse Kristiansen	Dyrøy HL	2011-2012
Styremedlem	Frode Bygdnes	Harstad HL	2012-2013
Varamedlem.	Oddlaug Lakseide	Målselv HL	2012
Varamedlem	Robert Nygård	Kvæfjord HL	2012
Varamedlem	Per Hauglid	Salangen HL	2012
Valgkomite:	Asbjørg Raanes (For Per Hauglid Vivian Jakobsen Helge Johnsen	Harstad HL Salangen HL Sørreisa HL Bardu HL (ny)	2012(leder) 2011-2012): 2011-2013 2012-2014
Revisor:	Gunnar Vangen	Balsfjord HL	2011-2012
Vara:	Jarle Larsen	Ibestad HL	2012

VIRKSOMHETEN I LAGET

Styret

Styret har hatt 4 styremøter. 4.februar i Målselv, 24. mars i Kvæfjord, 12. mai i Harstad og 8. september i Bardu. Det har vært behandla 43 saksnummer. Årsplanen for 2012 er stort sett gjennomført. Troms Historielag har hatt et svært aktivt år der medlemmene har vært tilbydd årsmøte med fagekursjon i Kvæfjord, historisk kulturtur til Berlin og fagseminar om historiske tekstiler. Videre har TH gitt ut sin første bok "Vi hadde utedo og vedskjå". Nettsida fungerer og TH har fått egen mailadr: post@tromshistorielag.no. Avvikling av fotobevaringskurs har dessverre ikke vært gjennomført.

Årsmøte lør 24. mars og 25. mars på Rå vgs, Borkenes i Kvæfjord

Årsmøtet 2012 var lagt til Rå vgs sin nye skoleavdeling. Årsmøtet åpnet lørdag formiddag med velkomsttale av Kvæfjord kommune sin ordfører Torbjørn Larsen. Han holdt et engasjert innlegg med masse informasjon om kommunen helt sør i fylket. Ordføreren avsluttet med å overrekke blomster og et hefte om Kvæfjordkaka til leder av Troms Historielag, Elin Myhre. Etter denne velkomsthilsen, fikk vi en fyldig informasjon om Kvæfjord og gården Rå hvor årsmøtedeltakerne hadde satt seg stevne. Det var Magne Heide, leder av Kvæfjord historielag som ga denne orienteringa. Kvæfjord historielag var også teknisk arrangør av årsmøtet og hadde lagt opp til en svært interessant ramme om årsmøtet. Etter

årsmøteavviklinga ble Sigurd Stenersen overrakt blomster og bokgave og takket med stående ovasjoner for lang tids innsats i Troms Historielag. I takketalen framholdt leder Stenersens evne til å formidle av sin store kulturkompetanse. Stenersen valgte nå å tre ut av styret.

Delegatene dro deretter til Trastad Samlinger der årsmøtet fikk en tankevekkende omvisning. Med ærbødighet fikk årsmøtet innblikk i kunstnernes skapende evner og mulighetsrommet Trastad i sin tid gav beboerne.

Årsmøtet besøkte også historielagets Krambu der Kvæfjord historielag driver aktiv formidling av Kvæfjords historie til store og små. Kvelden ble avslutta med en høytidelig og svært elegant og smakfull årsmøtemiddag som kokkeelevene ved Rå vgs hadde ansvaret for. Etter middagen var det kulturinnslag, hilsninger og musikk med Inger Heimdal.

Årsmøtedeltakerne overnatta på hotell i Harstad. På søndagen bar turen ut til Kveøya til en rundtur med buss. Guide var den kunnskapsrike lokalhistorikeren Arne Johan Johansen. Turen starta ved Hunstad på Kveøya. I forbindelse med brubygginga mellom Kveøya og Hinnøy, ble det foretatt arkeologiske utgravinger som gav oppsiktsvekkende nye funn om tidlig jordbruk i Nord-Norge. Utgravningene dokumenterer gårdsbosetting fra 1200 f.Kr. Derfor bør historia om bosetting og jordbruk her nord skrives om, sa Johansen som guidet årsmøtedeltakerne til gården Hunstad, der det er oppbygd et rikholdig gårdsmuseum som er vel verdt et besøk. På

Grendehuset ble det serverte en velsmakende lunsjbufo med Kvæfjordkaka til dessert og sammen med Robert Nygårds fine bildekavalkade, var deltakerne liksom blitt litt kjent med Kvøya. Troms Historielag takker for et interessant møte med den mytiske og magiske øya, satt i scene av stolte og kunnskapsrike lokalhistorikere! Det deltok 23 delegater fra 9 historielag på årsmøtet.

Høstseminar 2012

"Nød lærer nøgen kvinde att spinde". Tekstilseminar lør 3. og søn 4. nov på Bjorelvnes, Lenvik kommune

Høstseminaret gikk over 2 dager og ble holdt på Bjorelvnes grendehus ved Lenvik Museum. Deltakerne kunne overnatte enten i Sjøbuene ved Lenvik Museum eller Finnsnes hotell. Seminaret var et samarbeid mellom Troms Historielag og Troms Fylkeshusflidslag ved Registreringsprosjektet Tromsklea. Troms Historielag ble tildelt økonomisk støtte fra Troms Fylkeskommune og fra Troms Fylkeshusflidslag for gjennomføring av seminaret. Den økonomiske støtten gav Troms Historielag og Troms Husflidslag mulighet for å engasjere forskere både fra Sortland, Tromsø og Arendal. Seminaret var 3-delt med foredrag, omvisning og registrering. Foredragsholdere var konservator Dikka Storm, Tromsø Museum som holdt foredrag over tema *Skjoldehamndrakten i et forskningshistorisk perspektiv*, konservator Åsa Elstad, Museum Nord: *Kvardagsklede og festklede i Nordland og Troms* og forfatter Torhild Fossnes: *Fra boka Gull i veggene. Folkedrakter frå Tovdal i Aust-Agder*. Seminardeltakerne fikk også en interessant omvisning på museet av konservator Kåre Rauø som fortalte om noen av museets spesielle samlinger som inneholder gamle tekstiler. Disse vakte stor begeistring hos de deltakerne som forsker og registrerer gamle tekstiler i Troms. På seminaret ble det også registrert gamle tekstiler som deltakerne hadde med seg. 18 deltok på seminaret, noe vi som arrangør synes var lite. Men seminaret var ellers svært vellykka med dyktige foredragsholdere, god gjennomføring og interessante meningsutvekslinger mellom tekstilinteresserte fra Brønnøysund i sør til Balsfjord i nord. I forbindelse med seminarmiddagen lørdag kveld, ble det en aldri så liten jubileumsfeiring av Troms Historielags 15 års jubileum. Troms Historielag var overrakt en gave fra Sørreisa historielag: en stor marsipanake dekorert med Troms Historielag 15 år.

Organisasjonsbygging og profilering

a) Nettsida.

Vi er svært glad for å ha fått opp en nettside som driftes av webredaktør Frode Bygdnes. På nettsida kan alle medlemslag profilere seg. Informasjonsflyten fra medlemslag til fylkeslaget kan forbedres.

b) Infobrev

Leder har sendt ut 2 infobrev i 2012, ett i januar og ett i september.

c) Profilering

16. febr: Møte mellom Troms Historielag og Kulturetaten, Troms fylkekommune. Troms Historielag ved Elin Myhre og Inger Heimdal hadde tatt et initiativ overfor Tfk for å markedsføre Troms Historielag, initiere et bedre samarbeid mellom fylkekommunens kulturetatt og frivillignorge og for å presentere andre fylkers samarbeid og økonomisk støtte til fylkeslagene rundt om i landet. Videre presenterte vi en statistikk over historielagenes bevaring av fylkets kollektive hukommelse gjennom årlige utgivelser av årbøker, temabøker og kalendre. Det ble også presentert hva andre tilsvarende fylkeslag som Troms Historielag får fra sine fylkeskommuner i årlig støtte: Agder kr 175.000,-, Østfold kr 140.000,-, Rogaland 50.000,-, Sør-Trøndelag 35.000,-, Troms kr 0,-. Denne kunnskapen kunne presenteres fordi leder sitter i landstyret for historielagene i fylket.

Berlinturen sommeren 2012 var også en sterk profilering av Troms Historielag. Se omtale seinere.

d) Medieomtale

Journalist Atle Trondsen laget en fin reportasje fra årsmøtet i Harstad Tidende (HT). Der ble også Berlinomtalen tatt inn. Trondsens omtale kom også inn i Nye Troms og Troms Folkeblad.

Publikasjoner

a) Utgivelse av fylkeslaget

I 2012 har det vært stort fokus på utvelgesarbeidet av "Minneoppgaver for eldre 1996". Redaktør av dette arbeidet har vært Inger Heimdal som også hadde ansvaret for fotoinnsamlinga. Uten hennes store innsats ville det ikke ha kommet noen bok i år. Troms Historielag er svært takknemlig for det store arbeidet Heimdal har lagt ned for å få til utgivelsen.

Innsamlinga av minneoppgavene var i regi av Landslaget for lokalhistorie, Norsk etnologisk granskning og Institutt for kulturstudier og orientalske språk, Universitetet i Oslo. Boka kom ut i okt og har fått tittelen *"Vi hadde utedo og vedskjå" m undertittel Om barneår i Troms i perioden 1915-1940*. Boka selges for kr 200,- og er utgitt i 2000 ex. Boka har blitt svært godt mottatt og fra utgivelsen i oktober til jul ble det solgt ca 1600 eksemplarer. Salgsapparatet har

vært historielag og bokhandlere. Troms Historielag takker for det gode salgsarbeidet de mange historielagsmedlemmene har gjort. Dessverre ble vi berørt av konkursen til bokhandlerkjeden Notabene. Vi har meldt kr 7280,- i boet, 52 ex a kr 140. Før utgivelsen tok ikke styret stilling til salgsprovisjon til historielagene. Det rådde usikkerhet og divergens om saken og styret opptrådte ikke profesjonelt. Liknende saker bør håndteres annerledes i ettertid og styret tar saken til etterretning. Da kursen til Notabene ble kjent, gikk det imidlertid ut en anmodning om full betaling for de historielagene som var betalingsdyktige.

b) Utgivelser av medlemslaga

Alle medlemslag utgir enten årbøker, kalendre eller temabøker eller både årbok og kalender. 13 lag gir ut årbøker. 7 lag utgir kalendre. 2-3 lag utgir temahefter og 2 lag utgir medlemsblad. Historielaga tar vare på samfunnets kollektive hukommelse og viser til den formidable skriftlige dokumentasjonen som gjøres av frivillignorge i form av historieskriving.

Kulturminnevandring Historiske Berlin 27.6-2.7

Vi sakser litt fra vår egen "skriver", Atle Trondsen fra Kvæfjord og hans beretning om turen: At et lokalhistorielag løfter blikket ut over sitt eget lokalområde, kan vel sies å være en historisk begivenhet i seg selv. Men når fylkeslaget, som er et paraplyorgan for flere lokalhistorielag i Troms, arrangerte turen til Berlin, har det rimelig nok sammenheng med at denne byen var åstedet for beslutninger som fikk store konsekvenser også for Troms-kommunene under og etter krigen.

Historielagets dyktige turguide Vivian Jakobsen hadde lagt opp til et variert program for de 21 turglade historieinteresserte fra Balsfjord, Bardu, Målselv, Dyrøy, Sørreisa, Lenvik, Harstad og Kvæfjord. Med start i Deutsches Museum og vekt på Tysklands historie fra 1870 til Murens fall i 1989, hadde deltakerne en basis å henge ekskursjonsdagene på. Med besøk i KaiserWilhelmGedächtniskirche, Kurfürstendamm, KaDEWe (verdens største kjøpesenter) og en båttur på elva Spree i behagelig sommervarme, ga de historielagene muligheten til å se noe av den østlige delen av Berlin. Vandringer "Unter den Linden", Brandenburger Tor, Checkpunkt Charlie og Murmuseet gav store opplevelser og minner om Muren og dens fall. Men det som nok

gjorde mest inntrykk var Holocaust-minneparken og museum. Berlin anbefales!

Deltaking og foredrag

Troms Historielag fikk invitasjon til feiring av Sørreisa historielags 25 års jubileum 29. sept. Leder hilste laget og overrekte blomster.

Medlemskap og medlemslag pr. 31.12.2012.

Troms Historielag er medlem av og organisert under det landsomfattende Landslaget for Lokalhistorie LLH. Troms Historielags styreleder Elin Myhre ble på landsmøtet for LLH i mai 2011 valgt inn i landstyret for LLH og representerer historielag i Nordland, Troms og Finnmark.

Troms Historielag hadde ved utgangen av året 15 medlemslag med i overkant av 1000 enkeltmedlemmer iberegnet familiemedlemmer: Balsfjord H, Bardu H, Bjarkøy H, Dyrøy H, Harstad H, Ibestad H, Kvæfjord H, Lenvik H, Målselv H, Nord-Troms H, Nordreisa H, Salangen H, Senja H, Spansdalen H og Sørreisa H. Ingen lag har meldt seg inn i 2012.

Det er 5 historielag som er medlem av LLH men som ikke med i fylkeslaget i Troms.

Sluttkommentar

Troms Historielag har hatt et aktivt år og nye prosjekt venter. Troms Historielags har en viktig rolle i store prosjekter som den **Landsomfattende innsamling av livsminne 2012-2013 - "Mange stemmer frå levde liv"**. Troms Fylkeskommune setter i gang **Prosjektet Krigsminnelandskap Troms 1940 – 1995** med registrering av krigsminner etter på trykk fra Troms Historielag. Videre er det behov for prosjekter som innsamling av foto, stedsnavn og immateriell kulturarv.

Det er svært viktig at Troms Historielag holder kontakten med Troms Fylkeskommune. De enkelte historielag sitter på unike lokalkunnskaper som Troms Fylkeskommune er helt avhengig av ifm større prosjekter. For at Troms Historielag kan påta seg store nasjonale og regionale oppgaver, må administrasjonen i Troms Historielag styrkes med lønnet personale. Det må innværende år arbeides for å få det til. Andre viktige oppgaver er medlemspleie som resulterer i bedring av samarbeidet mellom fylkeslaget og de enkelte historielag. I løpet av 2013 bør det komme på plass en logo for Troms Historielag.

Sørreisa, januar 2013
Elin Myhre